

DET KONGELIGE
UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

KODI

Dok 6

Universiteter og høyskoler

Deres ref

Vår ref
200406531-/GAN

Dato
01.08.2005

Hovedinstruks fra Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved universiteter og høyskoler

Utdannings- og forskningsdepartementet oversender med dette ny hovedinstruks om økonomiforvaltningen ved universiteter og høyskoler. Hovedinstruksen er fastsatt 1. august 2005 og gjelder fra samme dato.

Det ble sist fastsatt hovedinstruks om økonomiforvaltningen ved universiteter og høyskoler 6. desember 2004. Ny vedlagt hovedinstruks er tilpasset ny lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15. Hovedinstruksen bygger på nevnte lovs § 9-1 nr. 1 hvor det er fastsatt at styret er det øverste organet ved institusjonene, og at det i lovens § 9-1 nr. 2 tilsvarende er bestemt at alle beslutninger som er truffet av andre enn styret, treffes ved delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Dette innebærer at alle pålegg og alt ansvar på det enkelte myndighetsområde i instruksen er rettet til eller lagt til styret ved institusjonene.

Det er samtidig utformet en ny delegasjonsbestemmelse om innebærer at styret kan delegerer sin myndighet etter lovens § 9-1 (2) og kap. 10. En slik delegering fritar likevel ikke styret for det ansvar det har etter loven og denne instruks.

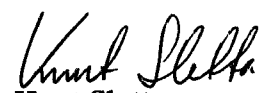
Utdannings- og forskningsdepartementet viser til dette og ber institusjonene

tilpasse sitt interne regelverk til ny hovedinstruks.

Med hilsen

Rolf L. Larsen (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Knut Sletta
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg

HOVEDINSTRUKS

FRA

UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENTET

OM

ØKONOMIFORVALTNINGEN VED STATLIGE

UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INSTRUKSENS FORHOLD TIL DET GENERELLE ØKONOMIREGELVERKET.....	1
2	HOVEDTREKK I MYNDIGHETS-, OPPGAVE- OG ANSVARFORDELING.....	2
	2.1 Virksomhetsledelse.....	2
	2.2 Interne regler og retningslinjer.....	2
	2.3 Økonomiforvaltningsansvar.....	2
3	DELEGERING AV BUDSJETTDISPONERINGSMYNDIGHET OG PLANLEGGING.....	2
	3.1 Budsjettdisponeringsmyndighet.....	2
	3.2 Langsiktig plan.....	3
	3.3 Årsplan.....	3
	3.4 Disponeringsplan.....	3
	3.5 Intern styringsdialog.....	3
4	LØPENDE ØKONOMIFORVALTNING.....	4
	4.1 Generelt om økonomiforvaltning.....	4
	4.2 Regler for behandling av utgifter.....	4
	4.3 Attestasjon og reskontroføring av utbetalinger.....	5
	4.4 Betalingsformidling og regnskapsføring.....	5
	4.5 Inntekter.....	6
5	REGNSKAPSFØRING OG RAPPORTERING.....	6
	5.1 Regnskapsføring og økonomisystem.....	6
	5.2 Arkivering av regnskapsmateriell og regnskapsdokumentasjon.....	7
	5.3 Rapport til statsregnskapet.....	7
	5.4 Virksomhetsregnskap.....	7
	5.5 Årsrapport og periodiske rapporter.....	7
6	KONTROLL OG RESULTATOPPFØLGING.....	8
	6.1 Resultatoppfølging / evaluering.....	8
	6.2 Intern kontroll.....	8
7	FORVALTNING AV VERDIPAPIRER OG EIENDELER.....	8
	7.1 Behandling av verdipost og verdipapirer.....	8
	7.2 Forvaltning av eiendeler.....	8
	7.3 Forvaltning av eierinteresser.....	9
	7.4 Forvaltning av fond og legater.....	9
	7.5 Erstatningsansvar.....	9
8	EKSTERNT FINANSIERT VIRKSOMHET.....	10
9	SAMARBEID MED STIFTELSE OG SELSKAP.....	10

HOVEDINSTRUKS FRA UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENTET OM ØKONOMIFORVALTNINGEN VED STATLIGE UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

A. Innledning

I instruksen er det nyttet forkortelser i henvisningene til annet lov- og regelverk. Dette gjelder Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler som det henvises til med forkortelsen UHL, Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) som forkortes R og Finansdepartementets bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) som forkortes B.

I tillegg til de temaer som er omhandlet i ovennevnte lov- og regelverk er det tatt med bestemmelser som gjelder andre reglementer av betydning i sektoren. Dette gjelder Lov og instruks om Riksrevisjonen, og det er i tillegg henvist til Lov om offentlige anskaffelser m.m. av 16. juli 1999 nr. 69 med tilhørende forskrifter.

Merknader og kommentarer til de enkelte bestemmelsene er rykket inn og satt med redusert typestørrelse.

B. Hovedinstruks

(UHL §§ 9-1, 10-2, 10-3 og 10-4)

Instruksen er fastsatt 1. august 2005 i medhold av Reglementets § 3 og gjelder fra samme dato. Instruksen er oversendt Riksrevisjonen.

C. Ansvarsfordling

(UHL §§ 9-1 og kap. 10)

Styret er det øverste organ ved institusjonen og har det overordnede ansvar for at institusjonen drives i samsvar med gjeldende regler og rammeverk, jf. UHL § 9-1. I tillegg legger loven et særskilt ansvar på rektor og/eller administrerende direktør, jf. UHL kap. 10.

Styret kan innenfor lovens rammer delegerer sin myndighet etter UHL § 9-1 (2) og kap. 10. En slik delegering fritar ikke styret for det ansvar det har etter UHL og denne instruks.

1 INSTRUKSENS FORHOLD TIL DET GENERELLE ØKONOMIREGELVERKET

(R § 3)

Økonomiforvaltningen ved de statlige universitetene og høyskolene skal følge Reglement for økonomistyring i staten og Finansdepartementets bestemmelser om økonomistyring i staten med de unntak, tilføyelser og presiseringer som fremgår av bestemmelsene i denne instruks.

Instruksen er bygd opp som supplement til Reglementet og Bestemmelsene. De aktuelle bestemmelsene i disse dokumentene er ikke gjengitt i instruks. Ved bruk av instruks må man derfor også forholde seg til de punkter i Reglementet og Bestemmelsene det er henvist til.

2 HOVEDTREKK I MYNDIGHETS-, OPPGAVE- OG ANSVARSFORDELING

2.1 Virksomhetsledelse

(UHL § 9-1)

(B 2)

Styret er øverste myndighet ved de statlige universitetene og høyskolene og har ansvaret for at institusjonen holder høy kvalitet samtidig som den drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet. Styret har ansvaret for at institusjonens økonomiske ressurser disponeres i samsvar med forutsetningene for tildelte bevilgninger og de til enhver tid gjeldende bestemmelser for økonomiforvaltningen i staten.

2.2 Interne regler og retningslinjer

(R § 3)

(B 2)

Styret skal innenfor de rammer og retningslinjer som er trukket opp av Utdannings- og forskningsdepartementet fastsette instruks for økonomiforvaltningen ved institusjonen. Styret må også fastsette regler om ansvarsforhold og delegering av myndighet.

2.3 Økonomiforvaltningsansvar

(R §§ 4, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 17 og 18)

(B 2 og 4.5.1)

Styret fastsetter institusjonens interne organisering og har ansvaret for dens økonomiforvaltning. Styret har ansvaret for at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med forutsetningene for tildeling av bevilgning og departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen ved de statlige universitetene og høyskolene.

(R § 14)

(B 1.2 , 2.2 og 2.4)

Styret skal fastsette interne kontrollrutiner innenfor alle systemer og rutiner som benyttes i institusjonens økonomiforvaltning. Styret skal påse at institusjonens interne kontroll er tilpasset risiko og vesentlighet og forhindrer styringssvikt, feil og mangler.

Institusjonen må ha kontrollfunksjoner som dekker forvaltnings-, økonomi- og resultatkontroll. Dersom styret oppretter en særskilt enhet for intern kontroll for å ivareta kontrollfunksjonene, skal styret også fastsette instruks for enheten, jf pkt. 6.2 nedenfor.

3 DELEGERING AV BUDSJETTDISPONERINGSMYNDIGHET OG PLANLEGGING

3.1 Budsjettdisponeringsmyndighet

(B 2.5.2.1)

3.1.1 Generelle bestemmelser om intern disponering

Styreleder har budsjettdisponeringsmyndighet og kan delegerer denne helt eller delvis. Alle delegeringsvedtak og vedtak om interne disponeringer skal dokumenteres skriftlig.

Styret skal sørge for at det foreligger en oversikt over hvem som har budsjett disponeringsmyndighet i den enkelte avdeling/enhet. Styret skal fastsette retningslinjer for kontroll med hvordan budsjett disponeringsmyndigheten utøves.

3.1.2 Gjennomføring og oppfølging

(R § 9)

(B 2.3.2)

Styret skal påse at mål og resultatkrav fastsatt i tildelingsbrev, andre vedtak og interne styringsdokumenter følges opp og gjennomføres innenfor rammen av tildelte ressurser. Styret fastsetter institusjonens informasjons- og kommunikasjonsrutiner for rapportering og kontroll av resultater.

3.2 Langsiktig plan

(R § 9)

(B 2.3.1 samt 2.2)

Styret skal planlegge med både ettårig og flerårig perspektiv tilpasset institusjonens egenart. Styret skal fastsette en langsiktig plan og planperiodens lengde, samt fastsette retningslinjer for planarbeidet ved institusjonen.

3.3 Årsplan

(R § 9)

(B 2.2 og 2.3.1)

Styret skal hvert år fastsette en årsplan for institusjonen. Styret fastsetter nærmere retningslinjer for utformingen av institusjonens årsplaner.

Det er lagt opp til at institusjonen skal lage en langsiktig plan som gjelder for en nærmere bestemt periode og årsplan for det enkelte budsjettår. Det er lagt opp til at styret fastsetter hvor lang planperioden for den langsiktige planen skal være og ellers nærmere retningslinjer for planarbeidet.

3.4 Disponeringsplan

(R § 9)

(B 2.3)

I tilknytning til årsplanen skal styret utarbeide en disponeringsplan.

Disponeringsplanen bør periodiseres på en hensiktsmessig måte og innrettes slik at det kan føres løpende kontroll med kostnader og inntekter.

3.5 Intern styringsdialog

(R § 7)

(B 2.1 og 2.3)

Styret skal fastsette retningslinjer for den interne styring ved institusjonen.

4 LØPENDE ØKONOMIFORVALTNING

4.1 Generelt om økonomiforvaltning

Avgjørelser i økonomisk-administrative saker skal være skriftlig dokumentert. Dersom det etter omstendighetene er nødvendig med en muntlig avgjørelse, skal avgjørelsen snarest mulig etterfølges av en skriftlig bekreftelse.

Styret skal påse at tildelt bevilgning ikke overskrides og at institusjonens eiendeler forvaltes i samsvar med de retningslinjer Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter.

4.2 Regler for behandling av utgifter

4.2.1 Lønn og oppgavepliktige ytelser

(R §§ 17 og 18)

(B 2.5, 4.3, og 5.2)

Styret har ansvaret for at arbeidet med lønn og oppgavepliktige ytelser er organisert og gjennomføres i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer. Styret avgjør om institusjonen selv skal forestå alle deler av arbeidet knyttet til lønn og oppgavepliktige ytelser, eller om institusjonen skal nytte statlig tjenesteyter (Senter for statlig økonomistyring eller Statens forvaltningstjeneste) eller annen tjenesteyter godkjent av Finansdepartementet.

Dersom institusjonen velger ekstern bistand, skal styret inngå en skriftlig avtale med vedkommende tjenesteyter som presiserer hvilke funksjoner som skal utføres av tjenesteyteren og hvilke funksjoner som er institusjonens ansvar. Avtalen skal også fastlegge hvilket ansvar tjenesteyteren har for eventuelle feil.

Styret skal fastsette retningslinjer og rutiner for utbetaling av lønn og andre inn- og utbetalinger som vedrører de tilsatte ved institusjonen. Styret skal også fastsette retningslinjer for kontrollfunksjonene på dette området.

Styret skal sørge for at institusjonen har tilgang til elektroniske systemer med tilfredsstillende funksjonalitet for beregning, utbetaling, regnskapsføring og rapportering av lønns- og personalkostnader. Systemer og rutiner skal oppfylle kravene i Bestemmelsenes pkt. 5.2.4.

(B 2.5.2, 5.2.2 og 5.2.4.)

Styret skal sørge for at det til enhver tid foreligger en ajourført oversikt ved institusjonen over hvem som har myndighet til å attestere lønnsberegningens bekreftelsen og disse tjenestemenns signaturprøve.

(B 5.2.4.1, 5.2.4.2 og 5.2.4.3)

Styret skal fastsette rutiner som sikrer at det senest ved tiltredelse registreres informasjon som er nødvendig for å kunne foreta korrekt lønnsberegning og lønnsutbetaling. Styret skal fastsette retningslinjer som sikrer at informasjonen sendes den enhet som foretar lønnsberegningen og at den informasjon som kreves innrapportert til Statens sentrale tjenestemannsregister, blir registrert og sendt inn.

Styret skal fastsette retningslinjer som sikrer at enheten som foretar lønnsberegning løpende vedlikeholder de data som er nødvendige for å kunne beregne korrekt lønn og andre ytelser, og for å kunne foreta innberetning av oppgavepliktige godtgjørelser.

(B 5.2.4.5)

Styret skal etablere rutiner som sikrer at det regelmessig foretas avstemming av lønns- eller lønnsrelaterte utgiftskonti i virksomhetsregnskapet mot tilsvarende registreringer i lønnsystemet.

(B 5.2.4.4)

Styret er ansvarlig for at lover og regler følges og skal påse at oppgaver over oppgavepliktige ytelser hvert år sendes vedkommende myndighet, også når lønnsberegning og annet praktisk arbeid på lønnsområdet utføres av en ekstern tjenesteyter.

4.2.2 Anskaffelser

(B 5.3)

De formelle krav til kjøpsprosessen er gitt i Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 med tilhørende forskrifter. På en del områder har staten inngått rammeavtaler om innkjøp. Institusjonen kan være forpliktet til å bruke slike avtaler.

Styret har ansvaret for at innkjøpsvirksomheten gjennomføres i samsvar med Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 med tilhørende forskrifter. Styret skal fastsette innkjøpsreglement for institusjonen.

Styret skal fastsette retningslinjer og etablere kontrollfunksjoner som sikrer effektiv og forsvarlig gjennomføring av anskaffelser. Styret tar stilling til om institusjonen skal benytte elektronisk anskaffelsesstøttesystem. Styret skal fastsette rutiner som sikrer at anskaffelser av varer og tjenester skjer på en effektiv og forsvarlig måte i samsvar med gjeldende regelverk, og sørge for at institusjonen har regler for varemottak, behandling og kontroll av fakturaer og andre utbetalingsdokumenter.

Det er her lagt opp til at institusjonen skal utforme et innkjøpsreglement som nærmere angir hvordan kjøpsprosessen skal gjennomføres og kontrolleres, jf. blant annet B 5.3.

4.3 Attestasjon og bekreftelse av utbetalinger

(B 2.5, 4.3.1, 5.3.3, 5.3.5.2, 5.3.6)

Styret skal fastsette retningslinjer som sikrer at alle utbetalinger fra institusjonen er attestert og bekreftet i samsvar med reglene om dette i Bestemmelsene og etablere rutiner som sikrer forsvarlig transaksjonskontroll.

4.4 Betalingsformidling og regnskapsføring

(R § 17)

(B 3.4 , 5.4.6)

4.4.1 Konsernkontoordningen

Styret fastsetter hvilken kontofører institusjonen skal benytte og anmoder via Utdannings- og forskningsdepartementet om oppgjørskonti i Norges Bank i henhold til Finansdepartementets retningslinjer for konsernkontoordningen. Styret fastsetter hvilke tjenestemenn som kan opprette arbeidskonti hos kontofører.

Styret skal fastsette retningslinjer for behandling og kontroll av avregningsretur og betalingsoppdrag.

Styret fastsetter også hvilke tjenestemenn som har myndighet til å autorisere/godkjenne betalingsoppdrag og skal sørge for at det til enhver tid foreligger en ajourført oversikt hos kontofører og ved institusjonen over hvem som har autorisasjonsmyndighet.

4.4.2 Regnskapsføring

Styret har ansvaret for at regnskapsføringen er innrettet i samsvar med reglene for virksomhetsregnskap i Reglementet og Bestemmelsene, og de regler og retningslinjer Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter. Styret skal påse at kontroll av institusjonens oppgjørskonti i Norges Bank er basert på utdrag av regnskapets kontanttransaksjoner.

4.4.3 Håndkasse

(B 3.4.3.5)

Styret tar stilling til om institusjonen skal opprette håndkasse til dekning av mindre, tilfeldige utgifter. Styret skal i tilfelle fastsette retningslinjer for kontroll med og rutiner for bruk av håndkassen.

4.5 Inntekter

(R § 14)

(B 2.5 og 5.4)

Styret skal fastsette innfordrings- og kontrollrutiner for inntekter. Styret tar stilling til om institusjonen skal nytte elektronisk hjelpesystem for innfordring, og skal også fastsette retningslinjer og rutiner for behandling av inntekter og inntektskrav. Styret skal også påse at institusjonen har retningslinjer og rutiner for kontantsalg og kontante innbetalinger av krav.

Det forutsettes at institusjonen her tar utgangspunkt i de detaljerte Bestemmelsene i B 5.4, jf også 2.5 når det fastsetter retningslinjer og rutiner.

Styret skal fastsette retningslinjer og rutiner for oppfølging av krav som ikke er gjort opp og der innkrevingen stilles i bero og retningslinjer for behandlingen av saker som gjelder beslutning om å unnlate å avbryte en foreldelsesfrist. Styret avgjør hvem som har fullmakt til å ta slik beslutning og hvordan beslutningen skal dokumenteres, pkt. 4.1 foran.

Styret skal fastsette retningslinjer og etablere rutiner for behandlingen av saker som gjelder ettergivelse av krav som krever stortingsvedtak eller samtykke fra overordnet myndighet.

4.6 Tilskuddsforvaltning

(B 6.3)

Styret ved institusjonen som forvalter tilskudd til andre skal påse at forvaltningen gjennomføres samsvar med departementets retningslinjer for den enkelte tilskuddsordning og de til enhver til gjeldende regler.

5 REGNSKAPSFØRING OG RAPPORTERING

(R §§ 12, 17, 18)

(B 3.2.1 og 3.2.3)

5.1 Regnskapsføring og økonomisystem

(R § 17)

(B 2.3.2 , 3.4.3 og 4)

Styret er ansvarlig for at institusjonen har tilgang til et økonomisystem med en funksjonalitet som ivaretar de oppgavene institusjonen er pålagt i henhold til økonomiregelverket og andre lover og regler. Styret har ansvaret for at økonomisystemet har funksjonalitet som sikrer forsvarlig økonomistyring og har et sikkerhetsnivå som er tilpasset institusjonens aktiviteter.

Styret er ansvarlig for hvordan økonomioppgavene skal organiseres og fastsetter retningslinjer for institusjonens regnskapsarbeid. Styret avgjør om institusjonen skal forestå alle deler av regnskapsarbeidet, eller om deler av regnskapsarbeidet skal utføres av annen tjenesteyter godkjent av Finansdepartementet. Dersom deler av regnskapsarbeidet skal utføres av en ekstern tjenesteyter, skal styret inngå en skriftlig avtale med tjenesteyteren som presiserer hvilke funksjoner som skal utføres av institusjonen og hvilke som skal utføres av vedkommende tjenesteyter.

Selv om institusjonen velger en løsning der deler av regnskapsarbeidet settes ut til andre, skal oppgavene a-d under Bestemmelsen pkt. 4.5.1 allikevel alltid utføres av tilsatte ved institusjonen.

Styret fastsetter nærmere regler for institusjonens regnskapsarbeid og har ansvaret for at regnskapsføringen foregår på en betryggende måte og i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser om regnskapsføring fastsatt av Finansdepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet.

Når institusjonen planlegger å ta i bruk nye systemer eller gjøre vesentlige endringer i eksisterende systemer, skal styret orientere Riksrevisjonen og Utdannings- og forskningsdepartementet på et tidlig stadium i planleggingen.

Styret fastsetter kontoplan for økonomisystemet i samsvar med Finansdepartementets retningslinjer. Styret skal utforme kontoplanen slik at den også ivaretar de krav til rapportering som Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter og slik at det kan lages rapporter som gir den informasjon som er nødvendig for å styre institusjonen effektivt.

5.2 Arkivering av regnskapsmaterieil og regnskapsdokumentasjon

(B 4.4.7)

Styret har ansvaret for at alt regnskapsmateriale arkiveres i henhold til gjeldende regler i Bestemmelsene og fastsetter hvem som skal forestå arkiveringen. Styret skal sørge for oppbevaring på betryggende måte som muliggjør etterkontroll så lenge regnskapsmaterialet skal oppbevares.

5.3 Rapport til statsregnskapet

5.3.1 Generelt om rapport til statsregnskapet

Styret er ansvarlig for institusjonens rapportering til statsregnskapet. Styret skal sørge for at rutineene for avstemminger og kontroll er skriftlig dokumentert.

5.3.2 Rapport til statsregnskapet

(B 3.3)

Styret skal fastsette retningslinjer som sikrer at det rapporteres korrekte regnskapsbeløp til Senter for statlig økonomistyring og Utdannings- og forskningsdepartementet i henhold til Finansdepartementets retningslinjer.

5.4 Virksomhetsregnskap

(R §§ 12 og 17)

(B 2.3.2 og 3.2.3)

Styret fastsette retningslinjer for bruk av kontoplanen i internregnskapet.

Virksomhetsregnskapet bør legges opp slik at det kan lages rapporter for kostnadssteder (budsjettansvarlige enheter), og for kostnadsbærere (formål/art og tilsvarende).

5.5 Årsrapport og periodiske rapporter

(R § 9)

(B 1.5.1)

Styret skal sende inn årsrapport og periodiske rapporter til den instans, med det innhold og innen de frister som Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter.

Styret skal informere departementet om vesentlige avvik i forhold til tildelingsbrevet eller planlagt forbruk straks det får kjennskap til slike avvik.

6 KONTROLL OG RESULTATOPPFØLGING

6.1 Resultatoppfølging/evaluering

(R §§ 9 og 16)

(B 2.2 og 2.6)

Styret har ansvaret for at institusjonen oppfyller de mål- og resultatkravene som er fastsatt i tildelingsbrevet. Styret skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater ved institusjonen. Styret tar stilling til frekvens og omfang ut fra risiko og vesentlighet.

6.2 Intern kontroll

(R § 14)

(B 1.2, 2.2, 2.4, 4.4)

Styret har ansvar for at institusjonen har effektive og hensiktsmessige styrings- og kontrollsystemer slik at fastsatte mål og resultatkrav kan følges opp, ressursbruken er effektiv og institusjonen drives i samsvar med gjeldende lover og regler.

Styret skal fastsette rutiner som sikrer at tilfredsstillende intern kontroll er innebygd i hele institusjonens interne styring, og har ansvaret for at det etableres systemer, rutiner og tiltak med fokus på kontrollmiljø, risikovurdering og kontrollaktiviteter, oppfølging og informasjon og kommunikasjon.

Styret skal fastsette retningslinjer og rutiner som sikrer at avdelinger/enheter som har fått budsjettmyndighet påser at:

- forbruket på deres ansvarsområder er i samsvar med forutsetningene i disponeringsplanen
- bestillinger og andre forpliktelser har dekning i midler avdelingen/enheten har til rådighet

Dersom styret oppretter en særskilt enhet for intern kontroll for å ivareta kontrollfunksjonene, skal styret også fastsette instruks for enheten.

Styret skal fastsette regler og påse at det er etablert rutiner og systemer som sikrer at korrekte grunnlagsdata blir rapportert til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Styret skal påse at institusjonens studentregistreringssystem oppfyller de krav til rapportering og sikkerhet som Utdannings- og forskningsdepartementet stiller. Det skal også fastsettes skriftlige retningslinjer som beskriver rutiner for :

- bruk av institusjonens studentregistreringssystem, herunder rutiner for tilgang til systemet, sletting av tilganger og dokumentasjon av korreksjoner som er utført
- registrering av grunndata
- kontroll og risikovurdering av data

Styret skal godkjenne rapportene til DBH og påse at de gjennomførte kontrolltiltakene er skriftlig dokumentert.

7 FORVALTNING AV VERDIPAPIRER OG ANDRE EIENDELER

7.1 Behandling av verdipost og verdipapirer

(B 5.4.7 og 5.4.8)

Styret skal fastsette rutiner for mottak og behandling av postsendinger med betalingsmidler og andre verdier. Styret skal også fastsette retningslinjer for behandling og transport av verdipost, sjekker og andre betalingsmidler som kommer til institusjonen.

7.2 Forvaltning av eiendeler

(R 14 e)

(B 5.3.7)

Styret skal fastsette retningslinjer som sikrer at institusjonen har tilfredsstillende rutiner for forvaltning av institusjonens eiendeler. Styret har ansvaret for at forvaltningen av verdipapirer i form av aksjebrev, obligasjoner m.v. er lagt opp i samsvar med gjeldende regelverk om dette.

7.3 Forvaltning av eierinteresser m.v.

(R 10)

(F-35-02 pkt. 4.2 - 4.6)

(Instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004, § 5)

7.3.1 Generelle bestemmelser om forvaltning av eierinteresser

Styret ved institusjoner som etter særskilt fullmakt fra Utdannings- og forskningsdepartementet forvalter statens eierinteresser i selskaper m.v. skal fastsette retningslinjer for hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves. Styret skal umiddelbart orientere departementet om saker av viktighet i selskaper der institusjonen forvalter statens eierinteresser.

Styret ved institusjoner som forvalter statens eierinteresser skal så tidlig som mulig orientere departementet om tidspunkt for ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger. Styret har ansvaret for å utarbeide grunnlagsmaterialet for innrapportering av selskapsinteresser til statens kapitalregnskap i samsvar med de retningslinjer og innen de frister Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter. Styret skal innen 1 måned etter ordinær generalforsamling sende årsregnskap, årsmelding, protokoll og revisors beretning til departementet.

Dersom det avholdes ekstraordinær generalforsamling i selskap der institusjonen forvalter statens eierinteresser, skal styret sende protokoll og annen relevant dokumentasjon departementet innen 1 måned etter at ekstraordinær generalforsamling er avholdt.

7.3.2 Særskilte bestemmelser i selskaper der staten har dominerende innflytelse

I selskap der staten eier så mange aksjer at de representerer 50 prosent eller mer av stemmene, eller hvor staten på grunn av aksjeeie eller ved statlig kontroll av selskapsinteresser m.v. har dominerende innflytelse, skal styret likevel innen 14 dager etter ordinær generalforsamling sende årsregnskap, årsmelding, protokoll og revisors beretning, samt utkast til beretning til Riksrevisjonen til departementet.

Dersom det avholdes ekstraordinær generalforsamling i selskap der staten på grunn av aksjeeie eller andre forhold har dominerende innflytelse, skal styret likevel sende protokoll og annen relevant dokumentasjon departementet innen 14 dager etter at ekstraordinær generalforsamling er avholdt.

7.4 Forvaltning av fond og legater

(UHL § 9-2 nr. 2)

(B 3.3.3.3 og 3.3.3.4)

Styret skal fastsette reglement for forvaltning av fond og legater i samsvar med de bestemmelser Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter.

Det er her forutsatt at departementet fastsetter overordnede regler for sikker og forsvarlig plassering av fond- og legatmidler i de tilfeller hvor det enkelte fonds eller legats vedtekter ikke har særskilte bestemmelser om kapitalforvaltning.

7.5 Erstatningsansvar

Styret kan innrømme erstatningsansvar og utbetale erstatning etter særskilt fullmakt fra Utdannings- og forskningsdepartementet.

Utdannings- og forskningsdepartementet har i brev 26. januar 1998, jf. brev av 5. februar 1999, delegert avgjørelsesmyndighet i mindre erstatningssaker til universitetene og høyskolene.

8 EKSTERNT FINANSIERT VIRKSOMHET

(Rundskriv F-35-02)

Styret skal fastsette retningslinjer for den eksternt finansierte virksomheten ved institusjonen. Styret skal påse at alle direkte og indirekte utgifter i forbindelse med oppdragsvirksomhet blir dekket av oppdragsgiver, og at den eksternt finansierte virksomheten ved institusjonen er organisert i samsvar med Utdannings- og forskningsdepartementets reglement for forvaltning av eksternt finansiert virksomhet.

Styret har ansvaret for at eksternt finansiert virksomhet regnskapsføres i samsvar med Utdannings- og forskningsdepartementets retningslinjer.

Retningslinjene skal dokumentere rutiner for saksbehandling og myndighetsforhold i forbindelse med godskjenning av oppdrag, inngåelse av kontrakter, beregning og bruk av dekningsbidrag, faglig og økonomisk oppfølging av prosjekter, prosjektrapportering m.v.

9 SAMARBEID MED STIFTELSE OG SELSKAP

(Rundskriv F-35-02 pkt.3)

Styret har ansvaret for at samarbeidet med stiftelser eller selskap er organisert i samsvar med de retningslinjer Utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter.